
Juryrapport Mensa Fonds Awards 2017

Het Mensa Fonds - opgericht in 2013 - is bedoeld om kennis te delen over hoge algemene intelligentie (in de volksmond 'hoogbegaafdheid'), belangen te behartigen op dat front en hen die bijzondere prestaties leveren op dit gebied (binnen Mensa of in samenwerking met Mensa Fondsen in andere landen) aan te moedigen.

Bij het toekennen van de individuele Mensa Fonds Awards zijn drie speerpunten van groot gewicht:

- 1 Zichtbaar maken van de betekenis van hoge algemene intelligentie voor de samenleving
- 2 Steunen van best practices om zeer hoge intelligentie optimaal te benutten
- 3 Bijdragen aan een positieve beeldvorming over hoogbegaafdheid en maatschappelijke kansen.

Hiernaast wordt bij alle kandidaten het onderscheidende karakter van de bijdrage meegewogen. Awards worden toegekend aan individuen of organisaties die een bijzondere rol hebben gespeeld in het leven van mensen met een hoge algemene intelligentie.

Ook in 2017 heeft de variatie aan inzendingen het de jury weer lastig gemaakt. Zo werd een aantal kandidaten in meer dan één categorie voorgedragen.

CATEGORIE WERK

Mensa Fonds Award categorie WERK:

Een award in de categorie werk kan worden toegekend aan een persoon of organisatie die binnen de werkomgeving in hoge mate een speciale rol speelt of heeft gespeeld in het leven van een of meerdere hoogbegaafde(n). Die persoon is of was cruciaal in het herkennen, erkennen én inzetten van hoogbegaafdheid in de werkomgeving en treedt of trad hoogbegaafdheid binnen de werkomgeving in het algemeen op een positieve manier tegemoet.

De kandidaat maakt de betekenis van hoge algemene intelligentie voor de samenleving zichtbaar, steunt best practices om die hoogbegaafdheid optimaal te benutten én draagt bij aan een positieve beeldvorming en maatschappelijke kansen.

Bruno Emans

Bruno Emans, afgestudeerd in 1996 in de cognitieve psychologie, heeft als onderzoeker diverse rapportages over hoogbegaafdheid op zijn naam staan. Hij publiceert met enige regelmaat. Als vrijwilliger voor het IHBV (Instituut voor Hoogbegaafde Volwassenen) heeft hij, naast zijn werk, jarenlang wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd. Vanaf 2014 werkte Bruno aan een groot vragenlijstonderzoek. Dat resulteerde begin dit jaar in het rapport *Hoogbegaafde volwassenen en arbeidsmarkt*, dat veel aandacht in de landelijke pers kreeg en nog steeds krijgt. Bruno's onderzoek is van hoge kwaliteit en ontsluit kennis die voor veel hoogbegaafden van grote waarde is. Hij heeft dit steeds als gekwalificeerd onderzoeker buitengewoon goed uitgevoerd - vaak in eigen tijd en zonder geldelijke beloning. Ook werkte Bruno voor het IHBV mee aan diverse subsidieverzoeken. Recent richtte hij samen met drie anderen het onderzoekerscollectief hoogbegaafdheid OCHB op.

Voor zijn inzet en werkzaamheden om hoogbegaafdheid zichtbaar én bruikbaar te maken voor de samenleving, wordt Bruno Emans genomineerd voor de Mensa Fonds Award in de categorie Werk.

Willem Kuipers

Willem Kuipers, ooit begonnen als wiskundig ingenieur, ontwikkelde door de jaren heen zijn werkterrein naar loopbaanadvisering en coaching van hoogbegaafden. Sinds 2000, met de maatschap Kuipers & Van Kempen, heeft die focus zich verder ontwikkeld en ligt het accent op wat

hij noemt 'extra intelligente mensen'. Met zijn daarop gebaseerde model Ximension en de toelichting daarop in zijn boeken biedt Willem Kuipers een fundamentele definitie van hoogbegaafdheid. Daarmee besteedt hij aandacht aan de uitzonderlijke cognitieve intelligentie van hoogbegaafden én haar vele facetten en uitingsvormen. Zijn model bouwt internationaal werk van anderen verder uit. Het is daarmee heel toepasbaar geworden in de begeleiding van hoogbegaafden. Het biedt ook steun aan hoogbegaafden in hun zoektocht naar zelfrealisatie. Een benadering die in de praktijk zeer wordt gewaardeerd bij hoogbegaafden.

Zijn boeken *Verleid jezelf tot excellentie* en *Enjoying the gift of being uncommon* zijn van dit geheel een mooie afspiegeling.

Vanwege zijn verdiepende werk over hoogbegaafdheid gedurende vele jaren wordt Willem Kuipers genomineerd voor de Mensa Fonds Award in de categorie Werk.

Alja de Bruin-de Boer

Alja de Bruin-de Boer, afgestudeerd in de orthopedagogiek in 1975, houdt zich sinds 1985 bezig met onderzoek en begeleiding van hoogbegaafde leerlingen. Zij was hierin een voorloper op het gebied van begeleiding van leerlingen en hun ecologisch systeem: het gebied van het huidige systeemdenken en ecologisch perspectief op ontwikkeling. Alja heeft sindsdien honderden kinderen onderzocht en hen samen met hun ouders en leerkrachten bijgestaan.

Ze publiceerde diverse boeken, waaronder een protocol voor de signalering en diagnostisering van hoogbegaafde kinderen. De kwaliteit van haar orthopedagogisch onderzoek is hoog. De keuze van haar instrumentarium is altijd maatwerk. Sinds 2001 doet zij dit vanuit haar adviesbureau ADB. Door haar onafhankelijke oordeelsvorming blijft het belang van het kind altijd vooropstaan. Zij is een geziene deskundige op scholen en schreef jarenlang een column in het tijdschrift *Talent*.

Vanwege haar ethische handelen en zichtbaar grote inzet binnen het werkveld van hoogbegaafdheid, waardoor hoogbegaafdheid optimaal kan worden benut, wordt Alja de Bruin genomineerd voor de Mensa Fonds Award in de categorie Werk.

CATEGORIE MAATSCHAPPIJ

Mensa Fonds categorie MAATSCHAPPIJ:

Een award in de categorie maatschappij kan worden toegekend aan een persoon of organisatie die hoogbegaafdheid maatschappelijk op een positieve wijze in het nieuws of het belang van hoogbegaafdheid voor de maatschappij direct of indirect bij een breed publiek onder de aandacht heeft gebracht.

Rineke Derksen

Rineke Derksen zet zich al jaren in om hoogbegaafde kinderen gelukkig te laten opgroeien. Ze leert hen zelf inzien waarom ze zich vaak anders voelen om vanuit dat begrip hun eigen weg te kiezen. Ze draait GelukkigHB-groepen met kinderen tussen drie en achttien jaar, geeft lezingen, begeleidt scholen, schrijft boeken en leidt anderen op.

In de afgelopen tien jaar heeft Rineke grote aantallen kinderen begeleid. Sinds een aantal jaar biedt ze ook trainingen aan professionals die elders GelukkigHB-groepen willen beginnen. Inmiddels zijn er zulke groepen op twaalf plekken in Nederland en daarnaast in België, Litouwen en Australië. Deze groepen zijn succesvol omdat de hoogbegaafde kinderen er zichzelf mogen zijn en hun welbevinden altijd centraal staat. Ze krijgen uitdaging op verschillende terreinen, niet om ze te testen of te laten 'scoren', maar omdat ze hiervan groeien. De nadruk ligt op de ontwikkeling van kinderen tot evenwichtige en gelukkige individuen.

Vorig jaar is Rineke ook gestart met de GelukkigHB-Academie, met online-programma's, om meer mensen te kunnen helpen in de begeleiding van kinderen thuis of in de klas.

Vanwege haar jarenlange inspanning voor kinderen en omdat de nadruk ligt op het ontwikkelen tot evenwichtige en gelukkige individuen, en het delen van haar kennis en ervaring met anderen wordt Rineke Derksen genomineerd voor een award in de categorie Maatschappij.

Corina de Boer

fotograaf: Monique Kooijmans

Corina de Boer werkt bij de Universiteit van Amsterdam (UvA) als Personal Assistant van professor Robbert Dijkgraaf en als eventmanager. In die hoedanigheid was ze zeer betrokken bij de SlimmerQuiz die de Vereniging Mensa Nederland sinds 2013 jaarlijks met de UvA organiseert. Corina heeft zich niet alleen ingezet voor de ontwikkeling van dit nieuwe en kwalitatief hoogstaande event, maar ook geïnvesteerd in de borging ervan voor de toekomst, mede met dank aan het Amsterdams Universiteitsfonds (AUF). De SlimmerQuiz is belangrijk voor de beeldvorming rond hoogbegaafdheid in het algemeen en op basisscholen in het bijzonder. Ingezet wordt op de gedachte dat slim zijn leuk is, en de quiz laat dat zien. De finale wordt gestreamd op internet zodat iedereen het kan volgen. Dat Robbert Dijkgraaf – die in de VS werkt – persoonlijk een lezing gaf tijdens de finale in 2015, was Corina's verdienste. De positieve waarde van hoogbegaafdheid werd hier extra mee getoond voor veel kijkers want Robbert Dijkgraaf is bekend en populair. Dat hij zich verbindt aan dit event heeft een groot effect.

Omdat zij jarenlang op de achtergrond een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan het bouwen van een uitstekende reputatie van de SlimmerQuiz waarmee direct aandacht wordt verkregen voor hoge algemene intelligentie, wordt Corina de Boer voorgedragen voor een Mensa Fonds Award in de categorie Maatschappij.

Suzanne Buis

Suzanne Buis is sinds 2001 zelfstandig ondernemend schrijver. Ze heeft een eenoudergezin met drie hoogintelligente dochters. Voor volwassenen schrijft ze scherpzinnige verhalen over wat mensen beweegt om relaties aan te gaan en te onderhouden. Voor kinderen vanaf acht jaar schrijft ze de series over *Floortje Bellefleur* en *Lizzy*. Ruim een half miljoen exemplaren vonden hun weg naar enthousiaste lezers. Sinds 2012 verschijnen deze boeken ook in het dyslexielettertype, zodat nog meer kinderen deze feelgood-boeken met plezier kunnen lezen.

Ook heeft Suzanne het boek *Mijn hoogbegaafde kind en ik* geschreven. Hierin staan interviews met ouders van hoogbegaafde kinderen en veel tips van professionals. Naar aanleiding van dit boek geeft Suzanne lezingen voor ouders door het land heen. Heel recent heeft ze in eigen beheer het boek *De Droomdenker* uitgegeven, over een intelligent jongetje dat een beelddenker is en nogal afgeleid wordt tijdens de lessen op school. Dit werk- en leesboek geeft kinderen, ouders en andere volwassenen die met deze kinderen werken, een kijkje in het hoofd van zo'n 'droomdenker'. Kortom, Suzanne brengt hoogbegaafdheid mooi in beeld en heeft daar ook een groot bereik mee.

Vanwege het succesvol op schrift stellen van ervaringen van ouders van hoogbegaafde kinderen met de “warme” persoonlijke en individuele ervaringen, en het delen van die ervaringen met anderen wordt Suzanne Buis voorgedragen voor een Mensa Fonds Award in de categorie Maatschappij.

CATEGORIE ONDERWIJS

Mensa Fonds categorie ONDERWIJS:

Een award in de categorie onderwijs kan worden toegekend aan een persoon of organisatie die direct of indirect iets bijzonders heeft gedaan voor hoogbegaafdheid of hoogbegaafde personen in het onderwijs. Bijvoorbeeld door een extra inspanning voor individuele leerlingen, een significante bijdrage aan het ontwikkelen van het onderwijs of een anderszins onderscheidende bijdrage.

Fleur Terpstra

Fleur Terpstra is juriste en gespecialiseerd in juridisch-organisatorische vraagstukken. Zij helpt bedrijven en organisaties om hun bedrijfsprocessen juridisch af te dichten en efficiënt vorm te geven. In het bijzonder is zij gespecialiseerd in civiel recht en onderwijsrecht. Door de roerige schoolcarrière van een jonger hoogbegaafd familielid en haar eigen ervaringen als hoogbegaafde op school, raakte ze betrokken bij de problematiek van hoogbegaafden in het Nederlandse onderwijssysteem. Tijdens haar studie rechten specialiseerde ze zich in het onderwijsrecht.

Tegenwoordig staat Fleur als jurist met haar bedrijf Terpstra Legal veelal ouders bij wiens kinderen dreigen vast te lopen in het onderwijs en soms thuis komen te zitten. De aanpak van Terpstra Legal is uniek omdat door samenwerking met een onderwijskundige, de aanpak zowel juridisch als onderwijskundig van aard is. Een groot deel van haar succes is ontstaan doordat ze begrip

bewerkstelt voor de behoeften en problemen van hoogbegaafde kinderen in het onderwijs. Zij bediende tot dusver onderwijsinstellingen, particulieren, gemeentes en overige bestuursorganen. Verder was ze voorheen raadscommissielid in o.a. het domein Onderwijs.

Vanwege haar combinatie van ervaring en juridische kennis van het onderwijs, waarbij ze anderen prikkelt en uitdaagt om meer oog te hebben voor de behoeften van hoogbegaafde kinderen in het onderwijs, wordt Fleur Terpstra genomineerd voor een Mensa Fonds Award in de categorie Onderwijs.

Tijl Koenderink

Tijl Koenderink heeft in 2007 een start gemaakt met Novilo, een organisatie die scholing biedt voor docenten die zich verder willen bekwamen, onder andere als Talentenbegeleider in het basisonderwijs. Na het doorlopen van het curriculum zijn de docenten in staat de opgedane kennis over hoogbegaafdheid, theorieën en begeleidingsvaardigheden toe te passen en getalenteerde leerlingen effectief te begeleiden. Hiernaast wordt gekeken naar de organisatiestructuur, de positie van talentenbeleid op scholen en de mogelijkheden op dat terrein verbeteringen door te voeren. Inmiddels hebben vele mensen van het cursusaanbod gebruik gemaakt en een vorm van de opleiding Talentenbegeleider succesvol afgerond.

Hiernaast begeleidt Tijl sinds 2014 via FeniksTalent begaafde en getalenteerde 'drop-outs', jongeren die vastlopen in het reguliere onderwijs. Hij biedt met zijn school plaats aan jongeren die in het reguliere onderwijs niet aansluiten.

Met lezingen, cursussen en zijn boek *7 uitdagingen* geeft Tijl concreet aan waar de valkuilen en uitdagingen liggen voor hoogbegaafde kinderen. Hierdoor kunnen alle begeleiders het gedrag van deze kinderen en jongeren beter plaatsen en hen goed begeleiden. Langs directe en indirecte weg heeft hij veel voor hoogbegaafde en andere getalenteerde kinderen in het onderwijs betekend.

Vanwege zijn diverse initiatieven die in de loop der jaren zijn uitgegroeid tot een samenhangend geheel waarmee mensen zich verder kunnen bekwamen, wordt Tijl Koenderink genomineerd voor een Mensa Fonds Award in de categorie Onderwijs.

Mariken Althuisen

Na haar opleiding tot scheikundig ingenieur in Eindhoven en op enkele scholen als scheikunde-docent gewerkt te hebben switchte Mariken Althuisen geleidelijk via diverse posities aan de TU Eindhoven naar haar eigen onderneming. Nadat ze bij het CBO (Centrum voor BegaafdheidsOnderzoek) een post-master variant geaccrediteerd door ECHA (European Council for High Ability) heeft afgerond begint ze haar eigen onderneming 2Wicked.

Mariken maakt zich jarenlang sterk voor de positie van hoogbegaafde jongeren in Nederland. Ze doet dat sinds 2010 met haar bedrijf, via haar boeken en met de mede door haar opgerichte sociocratische school LOS Deurne, waar relatief veel hoogbegaafde leerlingen zeggenschap hebben over hun eigen leren.

Haar bedrijf 2wicked houdt zich bezig met ontwikkeling van lesmateriaal en educatieve concepten voor hoogbegaafde leerlingen, met een focus op wetenschap en technologie. Hiernaast ontwikkelt zij methodieken, geeft trainingen en workshops, is mede-auteur van *Een andere kijk op hoogbegaafdheid* en *Een andere kijk op (onder)presteren* en begeleidde zij ECHA-studenten met het schrijven van hun scriptie. Haar niet-aflatende inspanningen voor de positie van hoogbegaafde jongeren maken Mariken tot een rolmodel.

Vanwege haar initiatieven om lesmateriaal te ontwikkelen, een bijdrage te leveren aan educatieve concepten en workshops te geven om haar kennis en ervaring te delen, wordt Mariken Althuisen genomineerd voor een Mensa Fonds Award in de categorie Onderwijs.